

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

GÁL ISTVÁN.

Kiadó lapfőadónos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Félévre . . . 5 korona.
Vármegyei körjegyzőknek, tanítóknak és községi előljáróságoknak egész évre . . . . . 8 korona.
Egyes szám ára: 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petítor térfogata . . . 20 fillér.
Nyilttér sora . . . . . 50 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.

A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Vannak

gömöri gazdák, — ezt csiripelik napok óta a mindentudó verebek — akik szívesebben adják el gabonatermésüket a haditermény fürge s proviziókkal megdoppingolt bizományosainak, mint a vásárlási igazolvánnyal náluk jelentkező szegényeknek, akiket „ellátatlanok” név alatt ismer a hivatalos világ.

Vannak — úgy meséli a mindig mesélő fáma — gömöri gazdák, akik az „ellátatlan” nevű éhes emberek közé ezt a gesztusos kijelentést dobták: „. . . rongyos egy-két métermázsával nem fogok bibelődni . . .”

Nagyon szívesen tesszük fel, hogy a gömöri gazdák csodálkoznak legjobban ezen az elterjedt és gyorsan futó híren s hogy még mielőtt végképen elkoptatnák cipőjüket és csizmájuk vékony talpát, az „ellátatlanjaink” találnak portát, ahol sárguló szemek ömlenek az éhesen és üresen ásító zsákjaikba . . .

A vármegye közönsége két ízben is felkérte a gömöri gazdákat arra, hogy termésüket ne bocsássák ki a vármegye határain túl s hogy a gömöri szükséglet kielégítésére fordítsák.

Kubinyi Géza főispán lapunknak ezt megelőző számában szeretettel szölt a vármegye gazdaközönségéhez s a vásárlás közvetítésére hivatalát ajánlotta fel.

Ugy tudjuk, hogy történtek már eredményes és dicséretes intézkedések az egyes gazdák bejelentett feleslegének megvásárlása iránt s főispánunk rendelkezést tett, hogy mielőtt a Haditerményhez bejelentenek a feleslegeket a községi előljáróságok, közöljék azok jegyzékét vele, hogy ő azt a megye szükségletére megvásárolhassa.

Ezen intézkedés sok alapos reményt ébreszthet s ezen intézkedés nyomán bizonyára lesz gabonájuk s lisztjük azoknak, akik ezen elsőrendű élelmiszer nélkül kénytelenek a tél elé tekinteni.

Igaz örömmel konstatáljuk ezt az intézkedést és elfelejtjük, amit a panaszos sirámok egy hét óta duruzsolnak, nevekkel megspékelt heveskedve tárgyalnak s hiszünk benne, hogy a gömöri gazdák kikezdett jó hírét felmagasztalhatjuk s az ellátatlan gömöriek nyugtalanságát mihamarább elpihenni láthatjuk.

Az alispán az ipari és kereskedelmi életpályák nagy jelentőségéről.

A miskolci kereskedelmi és iparkamara átirattal fordult Lukács Géza alispánhoz, amelyben az ipari és kereskedelmi életpályáknak a jövőbeni nagy jelentőségére hivatkozva kérte az alispánt, hogy a törvényhatóság közönségének figyelmét irányítsa ezen nagyfontosságú kérdés felé.

Alkalmunk volt megszerezni az alispánnak azon felhívását, melyet a főszolgabírák s polgármesterek és a vármegye Hivatalos Lapjának legközelebbi száma útján intéz a vármegye közönségéhez s teljes egészében közöljük:

„A miskolci kereskedelmi és iparkamara fent hivatkozott átiratával arra kért fel, hogy a kereskedelmi és ipari pályáknak a jövő szempontjából való óriási jelentőségére hívjam fel törvényhatóságom közönségének figyelmét.

Szíves örömmel teszek eleget a miskolci kereskedelmi és iparkamara ezen kérelmének, mert erős meggyőződésem és tapasztalati tényeken alapuló feltevés az, hogy a magyar ipar és kereskedelemnek jövője igen széles látókörű s hatalmas fejlődésre hivatott.

A háború sok közgazdasági meglepetést szerzett s ezek között nem utolsó az, hogy a magyar ipar és kereskedelem teljesítőképessége s a teljesítmények minősége szempontjából versenyre kelhet a külföldi ipari fejlettségével s hogy az európai kereskedelemnek határainkon való elzárása nem jelenti közgazdasági életünk csődjét s ipari és kereskedelmi életünk terméketlen pangását.

A háború ezen tanúságaiból a béke áldásos napjaiban rohamlépésekben kell kiépíteni azt a világot, a mely a közigazgatási fejlettségünk és erősségünk jegyében a béke idők állandó gazdasági küzdelmeiben oly erős alapú és szilárd legyen, mint a háborús frontunk az a része, ahol a magyar erő és magyar lélek dominál.

Ugy érzem, hogy lehetnek — önmaguk céljai szempontjából — teljesen indokolt olyan mozgalmak, melyek a magyar ipar és kereskedelem eltompítását célozva s a multakban megszerzett hegemoniális viszonyt féltve, a jövő közgazdasági programjába a magyar mezőgazdaság fejlesztését oly formában igyekeznek beleilleszteni, hogy agrár-állami mi voltunk kidomborítása mellett iparunk és kereskedelmünk régi keretei ne bővítessenek.

Szeretném, ha ezen mozgalmak talaj nélkül szünnének meg s ha érvényesülést találhatna az az egyedüli helyes közgazdasági elv, hogy mezőgazdaságunk fejlesztése csakis akkor lehet okszerű és céltudatos, ha hasonló erővel, sőt esetleg nagy erővel is előre visszük kereskedelmünket és ipari szervezetségünket.

A nyersanyag s a feldolgozott és piacra vitt készítmények közötti értékdiiferencia sokszor túlhaladja magának a nyersanyagnak értékét s ha a feldolgozási alkalmak és módok hiányoznak, vajmi gyakran teljes értékdepresszó áll elő a nyersanyag termelés terén.

Az ipari és kereskedelmi fejlettségünk ki-

építése tehát elsőrendű nemzeti és gazdasági érdek jelent, de fontossággal bír abból a szempontból is, hogy ezen nagy munkán dolgozó emberek a magyar társadalom s a magyar nép fiából kerüljenek ki.

A magyar középosztály gyermekei számára minden lateiner pályánál fényesebb perspektívát kínálkozik az ipar és kereskedelem terén s a magyar nép a háború által teremtett közgazdasági viszonyok között — sokszor az általános társadalmi érdekek rovására — tanúságot tett arról, hogy rendelkezik üzleti érzékel s az ipari és kereskedelmi élet terén sok, feltétlenül szükséges egyéni tulajdonságokkal. Erős hitem, hogy a magyar ipar és kereskedelem jövő létkörében hasznos áramlat lehet, a magyar nép becsületes és erőteljes egyéniségének szereplése.

A hadviselés dicsőséges befejezése után nagy fellendülés várható s különösen égető hiány fog mutatkozni egy a segédszemélyzet, mint az önálló kereskedők és iparosok tekintetében. — Különös jelentőséggel bír tehát, hogy minél többen térjenek át e hivatásokra s hogy minél többen válasszák élet és munkahivatásuként az ipari és kereskedelmi pályákat.

A városok polgármesterei, a járások főszolgabírái s a vármegye „Hivatalos Lap”-ja útján azzal a felhívással fordulok tehát törvényhatóságom nagybecsült közönségéhez, hogy ezen óriási horderejű ügyet állandó figyelemben tartani s a társadalmunkba iparunk és kereskedelmünk jövőjének életfontosságát belevinni s ezzel a pályátkezdő fiatalságot erre az irányra terelni szívesek legyenek.

Közlöm, hogy a Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara köteleességszerűleg s a töle megszokott előzékenységgel áll rendelkezésre ez irányban és működik közre tettel és tanácsal a kereskedő és ipari pályákon való elhelyezkedés kérdése körül.”

*

Alispánnak ezen felhívása sok igaz és a jövő szempontjából nagyjelentőségű szempontot világít meg.

A lateiner pályák tultengése elleni küzdelem hangja kristályos természetességgel csendül ki az alispán szavaiból s úgy érezzük, hogy az eljövő Magyarország társadalmi programjainak egyik legeminensebbjét érintik a vázolt elvek és kijelentések.

Gömörvármegye természeti fekvésénél fogva nem lehet predestinált arra, hogy dominálólag mezőgazdasági fejlettsége legyen s a jelen helyzetében nem bír oly eredményekkel, mint amiket sok előfeltétele révén ipari és kereskedelmi téren produkálhatna.

A gömöri iparunk és kereskedelemnek szép utat világít be a jelen nehéz napokban jövedőlni merő gondolkodó fej, a gömöri ipar és kereskedelem fejlesztésén és nagyraemelésén a gömöri tőkésen kívül a gömöri észnek, keznek és tehetségnek kell dolgoznia!

kedvezményes áron beszerezni és ezenkívül a közeli őszi hónapok alatt — a hadifoglyok munkacréjének felhasználásával — még a vármegyénként szükséges egyszerű, de egészséges ipari, gazdasági, kereskedelmi irányú ipartelepeket, üdülő munkatelepeket, otthonokat, dispensáriumokat, áruclarnokokat, raktárakat is felépíteni.

Ezen ipari, gazdasági, kereskedelmi és más irányú üdülő- és ipartelepeken foglalkoztatni és gyógyítani lehetne, a IV—VI csoportban felsoroltakat. Mérheterlen nagy előnye lenne a társadalom ily irányú támogató gondoskodásának különösen az, hogy az egészségre, a munkaképességre és gyógyulásra semmiképpen sem hátrányos munkaalkalmak biztosításával, ezen intézményekben elhelyezettek, a munkájuk gyümölcsöként a lakás, koszt, ruházat és gyógykezelés ellátásához részben vagy egészben — a munkaképesség arányában — hozzájárulnának, mely körülmény mindenestre jelentékeny lelki megnyugvást is gyakorolna. A lelkihatás fokozását elősegíteni, továbbá még az, hogy ezen telepek összes szakvezetőit, intézőit, egyéb főbb és segéd alkalmazottait az állam vagy a társadalom az eltartásra vagy támogatásra szoruló értelmesebb, ügyesebb hadi rokkantak és özvegyek sorából képeztesse ki és az özvegyek is gyermekeiket a saját felügyeletük alatt gondozhatnák.

A foglalkoztató ipari, gazdasági és egyéb irányú telepeken egyelőre főleg oly *olcsó, kevés testi erőt igénylő tömeg-cikkeket* kellene előállítani, melyek a mindennapi életben mindenki által gyakran használtak és amelyek özönével szükségeltetnek. Ezek között található lenne nem egy foglalkozási ágazat, mely még a tudományos és hivatali (szellemi) pályán működőknek is kellemes szórakoztató munkát pl. *gyümölcs és virág termelés, méhészet* stb. nyújtana. Általában véve igen sok házi, konyhai, irodai, kertészeti, gazdasági, ruházati, gyógyászati (patikai, orvosi) ipari sat. tömegáru cikk van, melyek költségesebb berendezés nélkül, olcsón, igen egyszerűen és könnyen *nagytömegben* előállíthatók, mely cikkeknek ügyes értékesítése folytán az üdülő és ipartelepek, az ezeken eltartottak, gondozottak összes fenntartási és ellátási költségei tulnyomó részben fedezve lennének.

Az ipari és üdülő munkatelepek berendezési költségeit tulnyomó részben az állam is magára vállalhatná azért, hogy ezen jelentéktelen — az állam évi költségvetésében számba sem vehető — költséggel szemben különféle formában az állam mérheterlen üdvös eredményekhez könnyen hazzá juthatna.

Az ipari és üdülő munkatelepek által előállított áruk (piaczi) kereskedelmi elhelyezését szintén különféle formában kellően kiképzett — bevezetett — hadi rokkantak, hadi özvegyek közvetítésével ügyesen és előnyösen lehetne végrehajtani.

A betegeknek megfelelő üdülő és ipartelepeken való foglalkoztatása, nehogy valakit félrevezetőleg megbotránkoztasson: megnyugtatóként mindjárt leszögezem azon hírneves orvosok megállapítását, hogy jó levegő, megfelelő táplálkozás nyújtása mellett a részben munkaképes betegek foglalkoztatása nemcsak, hogy az egészséget és munkaképességet hátrányosan nem befolyásolja, hanem sok betegség javulásánál — természetesen szakszerű orvosi kezelés és a munkaképesség fokának és természetének szem előtt tartása esetén — igen kedvező hatást gyakorol.

A betegeknek és általában a többi társadalmi támogatásra szorulóknak a munkaképesség aránya szerinti nem káros foglalkoztatása nem lehet sérelmes továbbá azért sem, mert a munkájuk összes gyümölcse kizárólag a saját fenntartásukra és gyógyellátásukra használtatnék fel, amely körülmény a *termelési és önfentartási* szempontokból is kiváló hatást váltana ki. A nagyobb részben munkaképtelenek telepeinek, otthonainak fedezetlen fenntartási költségét természetesen a társadalom vagy az ezt magába foglaló egyesület fedezné. Ezenkívül az anyagilag tehetősebb egyének részére is módot lehetne adni, hogy mérsékelt ellátási költség mellett bizonyos időre, és üres hely esetén, az üdülő ipartelep vagy menhely kötelekékbe felvehető legyének.

A betegek üdülő és ipartelepei csakis azon

vármegyékben létesülhetnének, melyeknek éghajlati és geográfiai viszonyai erre alkalmasak lennének. Amely vármegyékben jó levegő, kies erdős területek található: több helyen *több ezer* beteg részére is könnyen lehetne *üdülő- és ipartelepet* létesíteni.

Általában a legkisebb vármegyében is legalább I (egy) ezer, a közepes vagy nagyobb vármegyékben több ezer ellátásra és támogatásra szoruló részére lenne szükséges ipar- vagy üdülő telepet mielőbb létesíteni, már azért is, mert bizony a háboru után jó ideig az egész ország ugyszólván a rokkantak, az özvegyek, az árvák (általában a gyászolók) és a betegek tanyáját fogja mutatni.

A visszaélések, az embert lealacsonyító renyhesség, valamint a jogtalan túlkövetelések és zaklatások megakadályozása céljából szükséges lenne még törvényhozási intézkedéssel a különféle címeken üzött házaló koldulást, kéregetést, mint a tétlenség ragályát lehetetlenné tenni.

Szükség lenne mindezen intézkedésekre emberi és többirányú állami szempontból mielőbb még azért is, mert ha az állam és a társadalom nem is olyan nagy fáradságot, költséget, inkább több jóakaratot, kitartást és szigorú szervezethez követelő fentebb vázolt irányelveket végrehajtana: akkor egy csapással és igen könnyen a kényesnek látszó: *munkanélküliségi, a szegény ügy és a társadalom, az állam közgazdasági érdekeket biztosító közegészségi kérdés* iránya is — legalább addig, míg a világháboru súlyos következményei miatt többet és modernebbet nem lehet alkotni — általánosságban meg lenne oldva.

Ha az állam, a társadalom az erőket szét nem forgácsoló lelkes munkálkodással, kitartással, vasakarattal és mindent idejében alkalmazandó gyors cselekvéssel, továbbá a pártoskodást, az ellenszenvet eloszlatni, kiegyenlíteni tudó érzékkel, a jóindulat, a szeretet alapján a polgárok testi, lelki erejét szervezni, összehangolni fogja: ekkor remélni lehet, hogy a pusztulás, a romok helyén mielőbb új élet támad, új erőforrások fognak nyílni, az égő fájdalmak és a nyomor hangjai el fognak némulni.

Meg kell tartani a községi választásokat.

(A belügyminiszter rendelete a vármegye feliratára.)

A vármegye törvényhatósági bizottsága az idei nyári közgyűléséből — a putnoki járási főszolgabíró előterjesztése folytán — feliratot intézett a belügyminiszterhez, melyben hivatkozva azon körülményre, hogy a jelen viszonyok között sem választó, sem választható férfiak megfelelő számban az egyes községekben nincsenek, a községi képviselőtestületi tag- és előjáró választások elhalasztása iránt tegyen általános érvényű rendelkezést.

A belügyminiszter 123626. számú rendeletével válaszolt a vármegye feliratára s ebben kijelenti, hogy általános érvényű intézkedést kívánatosnak nem tart s ez okból kezdeményező lépéseket ily intézkedések megtételére tenni nem is szándékozik.

„Általában arra kell ugyanis törekednünk — írja a rendelet — hogy a közéleti tevékenység a háboru miatt fennakadást ne szenvedjen ...

Kivételesen megtörténhetik, hogy egyes községekben a helyi körülmények szükségessé teszik a választások elhalasztását.

Ennek megállapítása a vármegye főispánjának, a vármegye alispánjának s az illetékes járási főszolgabírónak egyetértő, a helyi viszonyok ismeretén alapuló megítélésétől függ.

Ha egyes községekben a helyi viszonyok indokolták tennék a választások elhalasztását, az illetékes hatóságoknak idevágó intézkedését nem kifogásolnám.”

Megjegyzi a miniszter, hogy a községi törvény 69. §-ának utolsó bekezdése értelmében az előjáró, akinek megbízatása lejárt, a hivatali állásával járó kötelezettségeket teljesíteni tartozik mindaddig, amíg utóda hivatalát el nem foglalta.

Ezek szerint a községi választások az idén megtartatnak, de a körülményekhez s az idők hangulatához mérten minden bizonynyal mindennél csendesebb lesznek.

Magyar hazám!

Magyar hazám, ki ellenedre tör,
Hogy szent testedet darabolja föl
A kalózok, a banditák között
Egy az ellened — szent haragodban
Míg szived nemes bosszura dobban
El ne feledd és csupán őt gyűlöld,
Ki becsületét ponyván árulá:
Az oláht.

A Hóra népe, mozsdatlan vadak,
Kik a hegyekről alá omlanak
Késre keresni gyermeket, aggot ...
Hogy kirabolja dús pinczéidet,
Hogy csorda-konczul vesse csűrödöt
És hogy üszögbe döntse kis lakod ...
Ne feledd, sorsod dobjon bárhová:
Az oláht.

Áruló szomszéd, sövényed alatt
Ki ólálkodva két harc-éven át
Rejtegette a markában a kést,
Hogy hátba döfjön orvul, amikor
Drága véred már patakokba foly ...
Óh, e nevet jól emlékedbe véss
És gyűlöld minden nemzedéken át
Az oláht!

Tiszánk vizére s Ménes borára
Szomjúhozott rá mozsdatlan szája
S Erdély aranyát éhezi vadul.
Magyar hazám, óh mi vég jönne rád,
Hogyha székelyföld: gyöngyös koronád
E hadnak esne martalékaul ...!
Ha szent földedet alátapodná
Az oláht!

Óh hazám, esküdj harczot, aminőt
Még világ nem ért soha ezelőtt,
Minőt nem írt még könyvébe Kilió.
Minden haragod csak őt keresse,
Ne gondolj jogra, szépre, nemesre,
Ronts mint egy dühtől megáradt folyó,
Hogy irmagnak se maradjon tovább
Az oláht!

Telek A. Sándor.

Értesítés.

A rimaszombati egyesült prot. főgimnáziumban a beírások szeptember 14-én kezdődnek és 16-ig tartanak. A beiratkozás helye a polgári leányiskola emeletének igazgatói irodája. — A tanév szeptember 18-án nyílik meg.

Igazgatóság.

Hirek és vegyesek.

Forgácsok.

Az alispán s egy vidéki plébános között esett meg a múlt napokban egy bájos eset, mely a száraz valóságban rejti magában azt a himpot, ami értékessé és kedvessé teszi.

Egy vasuti állomáson találkoznak s az alispán, aki rövid pár nappal ezelőtt utalt ki egy hadifoglyt a plébános részére, szívesen üdvözli a főurat s megkérdezi tőle, meg van-e elégedve a hadifogollyal?!

A plébános a várt köszönetnyilvánítások helyett szárazan és kézlegyintve válaszol:

— Dehogyan vagyok!... Hiszen oly foglyot kaptam, akivel beszélni sem tudok... Nem tud az egy szót sem magyarul!

*

Ezután a kis jelenet után következnek egy megrovás Rimaszombati város utcáseprői ellen, akik azt hiszik, hogy a tisztviselők már annyira lecsusztak, hogy végképen nincs mit enniük s így sűrű, szürke portfelhőket söpörnek feljűk, mikor azok délfele hazamennek s ezzel akarják jóllakatni őket.

Ha jól emlékszem, egy locsoló kocsit kapott a város ajándékba?!... Vajon mikor tűnik végre elének döcögő alakja?!...

*

Egy mellékutczánkban ez a felírás van a kapun:

„Itt jó házikoszt kapni.”

Házinyuirtól, háziállatról már hallottam, de hogy ez a gusztustrontó kis dolog is „házi” s hogy azt árulni is lehet, erre nem is gondoltam!

Egy rimaszombati tisztviselő nikkelezett vasmoszart rendelt magának a requirált rézmoszár helyett.

— És mit fogsz Te ebben törni — kérdezte egy aggodalmaskodó kollegája?...

— A fejemet — barátom — azon, hogy miből élek a télen át — ez volt a lakonikus válasz.

Egy garami jegyzőhöz megkeresést intézett a mult hetekben a lisztnek mindenható uralkodója: a Haditermény részvénytársaság s ebben választ kér arra a kérdésre, hány malom van a jegyző hatósága alá tartozó területen.

A szellemes jegyző röviden, de igen jellemzően ezt válaszolta a Haditerménynek:

— Községemben két malom van, de csak bánatot örülnek benne, mert gabona az egész megyében nem kapható.

A czakói tanító — aki maga is író ember — írta nekem ezt az apróságot:

„A magyarok a román hadüzenetet vitatják. Tagadhatatlan, általános vélemény az, hogy bár pusztult volna el a magjában. Már mint a román. Az egyik magyar azonban úgy látszik nincs kellően tájékozva arról, hogy a magyar nem szokta számlálgatni ellenségeit és megkérdi, hogy tulajdonképpen hány katonája is lehet annak a rusnya oláhnak?

— 700000, mondom legjobb tudomásommal. Erre Gergely bátyám egy kicsinyítő kémszöveget kíséretében kimondja a szentenciát, hogyhát:

— No, ha nem milliom, akkor nem sok!“
Glin.

Személyi hírek. Kubinyi Géza főispán pénteken a fővárosból Rimaszombatba érkezett s még aznap Gömörpanyitra tért haza. — A jövő héten, kedden és szerdán tartózkodik rimaszombati hivatalában. — Lukács Géza alispán az elmúlt hét első napjait hivatalos közlélmézési ügyben a fővárosban töltötte.

Minisztériumi kinevezés. A király Máriássy Barna belügyminisztériumi osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

Áthelyezés. A m. kir. pénzügyminiszter Petheő Lajos m. kir. pénzügyi számvizsgálót az itteni m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségtől az egréhez a szolgálat érdekében áthelyezte.

Szabadságon. Dr. Kubinyi László feleli járásbeli tb. főszolgabíró, tart. huszárhadnagy, aki a lucki véres harcok után Királyhidára gépfegyvertanfolyamra vezényeltetett, a tanfolyam elvégzése után rövid szabadságra szüleihez Gömörpanyitra érkezett. — Juraskó Elek tart. vadászhadnagy, aki vitéz magatartásáért több kitüntetésben részesült, szabadságra Rimaszombatba hazaérkezett.

Primiciák. Mult hó 20 án Szent István király napján megható és lélekemelő ünnepélyben volt részük a rimaróhi plébánia róm. kath. híveinek. Szvejhovszky János rozsnói egyházmegyei áldozó pap mutatta be ott az Urnak első szent mise áldozatát fényes segédlettel. Az ünnepi szónok dr. Cservenka Béla főgimnáziumi hittanár volt, aki gyönyörű szép beszéddel vezette be az új misét az Ur szökhébe, ahol örömben, de szenvedésben is lesz része. Az első áldás szétosztása után a helység nagyrabecsült plébánosa, Barilla János fogadta magyaros vendégzeretettel a jelenvoltakat. — Nagyszuhón folyó hó 27-én szintén fényes ünnepség keretében ajánlotta fel magát az Urnak és mutatta be első áldozatát Maján János új misés. A templom megtelt ájtatos hívekkel, akiket könynyekig meghatott Liptai Ede plébános alkalmi beszéde. Az istentisztelet után az új misés szüleinél diszebed volt, melyen az ünnepeltet éltették.

Házasság. Csanády Sándor, főgimnáziumunk h. tanára folyó év július hó 11-én házasságot kötött Butyka Mariskával Kolozskarán. Az új pár egy héttel ezelőtt érkezett haza.

Közigazgatási hír. Söldos Bertalan tornaljai járásbeli főszolgabíró súlyosan megromgált egészségi állapotára való tekintettel, a közgyűlés jóváhagyásának reményében, ez év november hó 10-ig terjedő 3 havi szabadságot kapott az alispántól.

A 16-os honvédek látogatása. Kubinyi Géza főispán a vármegyének legutóbbi közgyűlésén bejelentette, hogy tervbe vette a Gömörből kiegészítő 16-os honvédek harcztéri látogatását. Ugy értesülünk, hogy ez a terv a komoly megvalósulás felé közeledik. A látogatás időpontja még pontosan nincsen megállapítva, de az őszén valószínűleg utra indul a főispán és alispán s felkeresik az északi harcztéren küzdő gömöri fiukat. A főispán Kassán való tartózkodása alatt megbeszélte az utazás részleteit Mestitz alezredessel, a honvédkerületi parancsnok helyettesével, aki igen hálásan köszönte meg előre is az ezred nevében, a megye vezető egyéniségeinek érdeklődését. Az utazás előtt szeretetadományokat fog majd gyűjteni a főispán. A harcztéri utra elkíséri a főispánt és alispánt Gál István vm. aljegyző, lapunk szerkesztője is, aki lapunkon kívül „Az Ujság“-ot és a „Társaság“-ot is képviseli majd ezen alkalommal. A fővárosi sajtó részéről Markó Miklós hírlapíró, az „Ország-Világ“ munkatársa vesz részt az utazásban.

Postai előléptetés. A kereskedelemügyi miniszter Matterny Andor, jelenleg szolnoki postafőnököt, posta- és távirdafelügyelőt, aki több éveken át volt a rimaszombati postahivatal vezetője, magasabb fizetési fokozatba léptette elő.

Pénzügyi kinevezések. A pénzügyminiszter a számvevőségi tisztviselők összesített személyzeti létszámában jelen állomáshelyükön kinevezte Pitta Rezső rimaszombati és Fodor Károly ratkői pénzügyi számtisztiket a X. fizetési osztályba pénzügyi számellenőrökké. — Pitta Rezső és Fodor Károly tüzér-, illetve honvédtőhadnagyi minőségben harcztéri szolgálatot teljesítenek.

Halálozás. Egri Széplaky Lajos, a rimaszombati református egyház tanácstagja, földbirtokos és háztulajdonos, folyó évi augusztus 29-én életének 67-ik évében hosszas szenvedés után Budapesten elhunyt. — A megboldogultat özvegye és nagyszámu előkelő rokonsága gyászolja. Temetése e hó 1-én d. u. 2 órakor ment végbe Rimaszombatban, amelyen a város egész intelligens közönsége, a ref. egyháztanács, Lukács Géza alispán, Farkas Zoltán országgyűlési képviselő is részt vett. Az elhunyt koporsója felett Czinke István esperes tartott szépségekben gazdag gyászbeszédet.

Orvosi hír. Lusztig Sándor rimaszombati orvos, a ki a feleli járásban mint helyettes tisztiorvos működik s a rimaszombati vöröskeresztes kórháznak egyik tevékeny orvosa volt, népfelkeltői szolgálatra behivatott és segédorvosi rangot nyert. A rimaszombati nagy orvoshiányra való tekintettel azonban, közérdekből a honvédelmi miniszter által bizonytalan időre a katonai szolgálat alól felmentetett.

Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 11-én, hétfőn tartja szeptember havi rendes ülését.

Iskola megnyitások. Az idén városunkban csak az elemi iskolák megnyitását tartják rendes időben, míg a polgári leányiskola és a főgimnázium felsőbb rendeleire csak szeptember közepén kezdik az előadásokat. — A rimaszombati egy. prot. főgimnáziumban a javító és pótló vizsgákat, még megtartották aug. 30-án és 31-én, mert a felsőbb rendelkezés későn jött s nem lehetett tudatni az elhalasztást. A beiratások idejéről szeptember 14-15. és 16-ik napjait tűzte ki az igazgatóság, míg az iskolai év ünnepi megnyitása szeptember 18-án lesz. A hirdetett beirási napokra szeptember elején bejövő vidékieket azonban beírja az igazgatóság, a hivatalos órák alatt.

A román hadüzenet hire hétfőn, aug. hó 28-án délelőtt 11 órakor érkezett hivatalos formában Rimaszombatba, amikor is a miniszterelnöki sajtóosztály távbeszélő útján közölte a főispáni hivattal. Pár percz múlva már publikálva lett a „Gömör-Kishont“ harcztéri táviratait közlő táblán, ifj. Rábelly Miklós könyvkereskedése előtt. Csakhamar nagy tömeg olvasta a hiradást s a katonaság is élénk érdeklődést tanúsított s egyértelmű megbotránkozással vették a gaz román orgyilkos cselekedetét.

Műtárgyak átvétele. Lukács Géza alispán az elmúlt hó 26-án vette át a vármegyei közigazgatási bizottság megbízásából a gömörfüge—vályvölgyi, sajólénártfala—gömör-

fügei és kelemér—zádorfalvai törvényhatósági utakon épített műtárgyakat. Az átvételnél jelen volt Wuffka Ernő műszaki tanácsos is, a rimaszombati államépítészeti hivatal főnöke.

Nyugdíjgyűlés. A rimaszombati iparosok nyugdíjgyűlésének választmánya e hó 8-án (pénteken) d. e. 11 órakor a polgári olvasó körben ülést tart, amelyen több nyugdíjaztatás iránti kérvény kerül elintézés alá; mivel e tárgyban az elnökség már augusztus 20-án is hívott össze ülést, de akkor azt a tagok csekély száma miatt megtartani nem lehetett, most újlag ez uton is felkéri a választmányt a pontos megjelenésre.

Katonai kitüntetések. Erpf Tivadar a 16-ik honvédgyalozezred főhadnagya a hadi-ékitményes 3. oszt. katonai érdemkeresztet, dr. Ausch Pál, a 16-ik honvédgyalozezredbeli népfelkelő segédorvosa az ezüst signum laudist, Dérer Gyula tart. zászlós és Groszmann Géza hadapród a nagy ezüst vitézségi érmet kapták vitéz magatartásukért. — A 80-ik gyalozezredben: Talscher Alfréd tart. főhadnagy a signum laudist, Rottenberg Ödön tart. egészs. zászlós az arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján kapta vitéz magatartásáért.

Signum laudis. Az e heti hivatalos lap több gömöri katonatiszt kitüntetését közli. A nemrégén hadifogságba esett Darvas Pál, az 5. honvédhuszárezred lövésosztagánál beosztott tart. főhadnagy az ezüst signum laudist kapta. Legfelsőbb dicséző elismerésben részesültek: márkus és batizfalvi Máriássy László, az 5-ik honvédhuszárezred lövésosztagánál beosztott főhadnagy, aki a Stochod melletti harcokban hadifogoly lett, Szakall István, a 4-ik honvéd tábori ágyusezred tart. hadnagya, Beilik Elemér, az 1. huszárezred tart. hadnagya, a rozsnói származású Görgey Lajos, 32-ik honvédgyalozezredbeli százados, Rege Károly, a 41-ik honvéd tábori tarackezredbeli tart. hadnagy s a hősi halált halt Koós Győző, a 313. honvédgyalozezredbe beosztott 16-ik honvédgyalozezredbeli tart. hadnagy. Signum laudist kapott még a Gömörben rokonsággal bíró ilenczfalvi Sárkány Jenő, 29-ik honvédgyalozezredbeli ezredes, dandárparancsnok is.

Kézbesíthetetlen postaküldemények vannak a kassai m. kir. posta- és távirdaigazgatóságnál és pedig Gömört érdeklőleg a következők: Pelsőzön ismeretlen által feladott 2 K tartalmu ajánlott levél, Miskolcz—Füle 42. ismeretlen által feladott 4 kor. tartalmu közönséges levél; Feleden Frid V. által feladott 26 K 20 fill. és Szemesessen J. által feladott 6 K értékű postautalvány; Rozsnón ismeretlenek által feladott 10 és 4 K tartalmazó pénzeslevelek és Nagyrőczén ismeretlen által feladott 10 K-t tartalmazó pénzeslevél.

Nyári gyermekkertek. A gömörvár megyei közművelődési egyesület a folyó évi nyár elején akciót kezdett a faluhelyeken létesítendő nyári gyermekkertek érdekében. Az alispán az egyesület megkeresése folytán elrendelte a gyermekkertek létesítését s eddig a következő helyekről kapott jelentést arról, hogy ily gyermekkertek felállítottak s eredményesen működtek: Jolsvatapolcza, Kisperlász, Nandrá, Barátelke, Korpás, Szirk, Gömörispánmező, Gömörsid, Söreg, Várgede, Balogfala, Gortva, kislalud, Rimapálfala, Szutor, Alsóbalog, Felsőbalog, Perjése, Uzapanyit, Rimaszécs, Dobócza, Nemesradnót, Rozstfalva, Dernő, Hárskút, Várhosszurét, Kuntapolcza, Paskaháza, Kisgenes, Csucsom, Sajóháza, Berzöte, Dénes, Jólész, Barka, Henczkó és Kiskovácsvágása.

A Tompa-kulturtársaság alakulását előkészítő bizottság legutóbbi üléséről irt tudósításunkat az „Eperjesi Lapok“, az eperjesi Széchenyi-Kör hivatalos közlönye legutóbbi számában egész terjedelmében közreadta. — Ez a körülmény is bizonyítja, hogy a hazai kulturális egyesületek, mely élénk figyelemmel kísérik az alakulás alatt lévő gömöri kulturtársaság minden mozzanatát.

A klenóczi szövetkezet borainak árverése. A Klenóczi Kölcsonös Szövetkezet csődügyében Miskolczon a Nagy Ávas 371. sz. alatti pinczében lévő s a dr. Szabó Gyula tulajdonát képezett 31550 félliteres üvegekben palackolt asszubort és 950 félliteres üvegekben szomorodni bor ez év szeptember hó 12-én árverésre kerül. A borok 50-es csoportokban

kerülnek érverés alá. Az eladásra kerülő borok becsértéke 168750 korona.

Városi közgyűlés. Rimaszombat r. t. város képviselőtestülete mult hó 28 án közgyűlést tartott *Perecz Samu* jogügyi tanácsos, helyettes polgármester elnöklete alatt. A közgyűlés egyedüli tárgyát az képezte, hogy dr. *Kovács László* városunk derék, agilis polgármestere gyógykezeltetése céljából kénytelen volt Budapestre távozni s orvosai tanácsára a közgyűléstől hat heti szabadságot kért. A közgyűlés azon óhajással, hogy polgármestere mihamarabb teljes egészségben fogja ismét átvenni hivatalát, a kért szabadságot készséggel megadta és ezen időre a polgármester helyettesítésére *Perecz Samu* jogügyi tanácsost kérte fel. *Perecz Samu* megköszönte a közgyűlésnek beléhelyezett bizalmát s ígérte, hogy a jelenlegi nehéz időkben tehetsége szerint tisztviselőtársaival igyekezni fog azon, hogy a város vezetésében semmiféle tekintetben nehézségek ne támadjanak s a polgármesternek teljes megelégedésére adhassa át ismét rövid időre elhagyott hivatalát. A polgármester mint árvaszéki elnök helyettesítésével a közgyűlés *Füredi Pál* főjegyzőhelyettesét bizta meg és szavazókként az árvaszéki ülésekre *Fábrý Zoltán* rendőrkapitányt és *Tóth Béla* városi mérnököt hívta be. — *Zachar Gusztáv* a város közlelmzése tárgyában intézett interpellációt a helyettes polgármesterhez és tanácshoz, ugyan e tárgyban szólalt fel csetneki *Gyürky Pál* fősperes képviselőtestületi tag is. — *Perecz Samu* helyettes polgármester a helyzetet ismertetve, megnyugtató kijelentéseket tett s ígérte, hogy amennyiben ezen a téren bármiféle nehézségekkel találkozánk, a képviselőtestületet azonnal összetogja hívni.

Állandó katonaságot kérnek az összes gömőri városok. A kassai katonai parancsnokság ugyanis kérdést intézett alispánunkhoz az iránt, hogy mely gömőri városok kérnek — a béke idejére — állandó katonai helyőrségeket. Érdekes jelenség, hogy mind az 5 gömőri város bejelentette erre vonatkozó igényét, sőt Rozsnyó város külön képviselőtestületi gyűlésen tárgyalta és vitatta meg ezen kérdést, amely kétségkívül sok előnyt jelenthet — ha a kérések megvalósulnak.

A vásárok korlátozása. A kormány egy júniusban kelt rendeletével a vásárok korlátozásáról intézkedett s mivel ez a rendelethez sok félreértésre adott okot, a napokban egy kereskedelemügyi miniszteri rendelet jelent meg, mely közli, hogy az országos, továbbá a havi kirakó és állatvásárokat, valamint a búcsúvásárokat *csak egy napon* kell megtartani még akkor is, ha az eredetileg két napra engedélyeztetett. A hetivásárok közül a hét kezdő napjához (vasárnaphoz) közelebb eső hetivásárt kell megtartani. A rendeletnek, mely egyébként a várm. „Hivatalos Lap” legutóbbi számában megjelent — egy lényeges és fontos kijelentése az, hogy a vásáráthelyezések és pótvásár iránti kérelmek nem az alispán, de a vármegyei közgyűlés által terjesztendők fel. — A rendeletnek ez a része nagy nehézségek elé állítja azon községeket, melyek egy előre nem látható körülmény, például állategészségügyi vagy közegészségügyi tilalom folytán jutnak abba a helyzetbe, hogy országos vagy állatvásárjuk nem tartható meg s így kénytelenek pótvásár engedélyezését kérelmezni. Ezek a nehézségek főleg azért állanak majd elő, mert az előterjesztés jogát kivette a miniszter, a gyorsabb tempójú közigazgatás hatásköréből s a nehézkesebb és a ritkán, rendes körülmények között csakis minden évnegyedben összeülő vármegyei közgyűlés elé utalta. Szóval, ha egy olyan eset adja elő magát, mint nemrég Rimaszombatban, mikor az állatvásár előtti nap estéjén ütött ki a városban a száj- és körömfájás s emiatt az állatvásár meg nem tartható, akkor a legjobb esetben 3 hónap mulva kerülhet a város ezen kérvénye a miniszterhez, hogy ezen elmaradt vásár helyett pótvásár engedélyeztessék. Még kevésbé lehetséges az, hogy ilyen előforduló alkalmakkor a vásáráthelyezése kérelmeztessek. A vásáráthelyezési és pótvásár engedélyezési kérelmek ily körülmények és nehézkes elintézési módja nagy sérelmet jelent ugy a vásártartó községekre, mint a vásárbérlőkre, valamint a vásárokat látogató közönségre nézve s valószínűnek tartjuk, hogy ezen rendelet ellen ál-

lást foglalnak majd a magyar törvényhatóságok, illetve annak oly módosítását kérelmezik, hogy az előterjesztés joga ruháztassék az alispánokra.

Villanyvizériák. Korán sötétedik és későn indul meg a villamos áram, későn virrad és korán szűntetik be a villanytelep üzemét. Este hét órától — reggel 4 óráig égnék ezek a villamos lámpák s a privát ember kényelmi szempontján kívül jelentős fennakadást jelent ez az áram korlátozás az ipari üzemeknél is. Ugy halljuk, hogy a villanyfejlesztő gépnek van valami hibája s immár második héten reperálódik a világosságot adó masina.

„Lányok staniolt adjatok!” Ezzel a mottóval kezdődött a *Lukács Margitka* poetikus gyűjtése, mely a lányok álomvilágának egy fényes darabját: a gömbölyű szemecsegolyókat kérte a haza legszentebb oltárára. Örömmel adjuk hírül, hogy a gyűjtés a kezdeményező nemes egyéniségéhez illő eredményt mutat eddig fel, amennyiben közel 15 kilogramm staniolpapír gyűlt össze. E héten a következők voltak szívesek adakozni: *Malinák Róbertné* Nagyszabos 1 kg. 50 gr.; *Osváth Rátaelné Méhi* 1 kg. 600 gr.; *Gelley Gabriella* Füle 700 gr. — *Lukács Margit* ez uton fejezi ki hálás köszönetét az átvett staniol küldeményekért.

A rimaszombati vásár zajos, élénk és a mi ma már megszokott jelenség: *drága* volt. Igen sok árus és igen sok vásárló volt a kirakó vásáron s hasonló élénkség uralkodott az állatvásártéren is. A kirakó vásáron nagy szenzációt keltett egy „karlsbadi”-nak kihirdetett porcelán-tömeg, amelyet kapkodva vásároltak az emberek s amely Karlsbadot valószínűleg sohasem látta. Sok tojás volt a piacon, 16—20 filléren adták darabját s a liba és csirke ára is leszállott valamivel. Üvegszekrénybe való drágaságot árultak két sátorban: *Talpat*. Miniatűr női cipőcske talpalásához való talpbőrért 20—25 koronát elkértek. A csizma ára jóval felül volt a száz koronán, sőt azt beszéltek, 200 koronás csizma is volt látható és kapható. Czukorkát, csokoládét és egyéb haszontalanságokat vígan vásároltak az emberek s a délben érkezett román háboru híre sem lohasztotta le a vásárlási kedvet. — Nagy ostrom alatt állott a dohány nagyotzse, amely áruhiányában nem tudott eleget tenni a zajos kívánalmaknak. A megrohanás oka egy hirlapi nyári kacsa volt, mely a cigaretta-jegyek közeledtét jelezte s amelynek nyomán mindenki el akarta magát látni füstölni valóval. — Az állatvásártéren nagy volt a sertésfelhajtás s az árak némileg alacsonyabbak voltak. Vevő nem akadt, hát sok-sok sertést hazahajtottak a gazdák. A marha s főleg a vágómarha élénk vásárlás tárgya volt.

Hadijótékonyági hangverseny. M. hó 20 án, bár az időjárás nem nagyon volt kedvező, — a szokásos hadijótékonyági sétahangverseny a helyben állomásozó cs. és kir. 80-ik gyalogezred zenekarának közreműködésével a Széchenyi-kertben meglelt tartva. A 10 filléres belépődíjakból 22 korona 46 fillér folyt be, — a mely összeg a városi pénztárba helyezettett el és a helybeli katona sirok gondozására fordítandó tőkét növeli. A sétahangversenyek, ha csak az időjárás nem gátol ezentul, minden vasárnapon meg lesznek tartva.

A Rimaszombati Konzervgyár Részvénytársaság vásárol minden mennyiségben: kerti szamóczát, erdei szamóczát, szedret, málnát, almát, arany-almát, körtét, ringlót, zöld diót, szilvát, dinnyét, somot, vörös áfonyát, fekete áfonyát, csipkebogyót, továbbá gombát, zöld és viaszkabot, sárgarépát, petrezselymet, vörshagymát, zellert, paradicsomot és mézet.

Ajánlatok a gyár igazgatóságához küldendők, egyéb megkeresésekre telefonon vagy levélben a konzervgyár igazgatósága azonnal válaszol.

13—

A vak katonáért. *Lukács Gézá* né urasszony a Cziztúrdón ez évben rendezett tombolák eredményéből a vak katonák segélyezésére leendő felhasználás végett 25 koronát kapott a Csizi Jód Bróm fürdő igazgatóságától. Ezuton nyugtázza hálás köszönettel.

Apollo színház. A helybeli mozgósínházban mult szombaton és vasárnap, valamint szerdán is pompás előadások mulattatták a nagyszámu közönséget. Most szombatra és vasárnapra is kitünő műsor van jelezve.

Köszönetnyilvánítás. Özv. báró *Fischer Arnoldné*, a Rimaszombat és Vidéke Jótékony Nőegyesület részére 20 koronás adományt tett. A jótékony cselekedetet hálásan megköszöni az egyesület elnöksége.

Köszönetnyilvánítás. A vöröskereszt egyesület céljaira vettük és hálás köszönettel nyújtázzuk a következő szives adományokat: *Pénzbeliek*: Rimaráhói körjegyzőség 10 korona. *Természetben*: *Dávid József* Hanva 89 kg. árpa, *Gyenes Béláné* Czákó 9 drb tojás. *Az elnökség.*

Eladó

a Rimaszombatban Erzsébet-tér 4. sz. a. tehermentes ház és udvar 80000 (nyolczvanezer) koronáért. — Ajánlatok **Dr. Liska Viktor** ügyvéd (Budapest V. Bálvány-utca 7.) címére küldendők.

Közgazdaság.

A bab-, borsó- és lencsetermés zár alá vétele. A hivatalos lap keddi száma a kormány rendeletét közli, amelyben az idej bab, borsó- és lencsetermést zár alá helyezi. Zár alá helyezi a rendelet a termésnek azt a részét is, amely munkabér vagy konvenció fejében adatott ki. A zár alá vett termésnek a saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részét, a termelő csak a *Haditermény Részvénytársaságnak* adhatja el. A fogyasztás biztosítása céljából megengedi a rendelet, hogy a termelő 1916. december 15 ig kizárólag az illető község vagy város területén lakó fogyasztók részére, továbbá közvetlen fogyasztás céljaira nyílt piacon, valamint oly helybeli kereskedő, szövetkezet és árusító részére adhasson el hüvelyeseket, aki hüvelyeseknek kicsinyben való árusításával foglalkozik. A készleteket köteles mindenki később megállapítandó időpontban a hatóságknál bejelenteni.

A járási erdőőrök újabb háborus segélye. A vármegye közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága a járási erdőőrök részére 20%-os tíz havi háborus segélyt állapított meg, melyet most *Kubinyi Géza* főispán elnöki uton a folyó év november és december havára is folyósítottatott s felhívta a számvevőséget, hogy tegyen előterjesztést a jövő évi segély nagyságát illetőleg.

A gabonaellátás biztosítása. A kormány a hivatalos lap mult heti számában rendeletet tett közzé, a mely kötelezi a 400 kat. holdnál kevesebb szántóföldön gazdálkodó termelőt arra, hogy buza, rozs és kétszeres feleslegét a rendelet életbe lépte után, illetve a cséplés betetezésével azonnal jelentse be az illetékes községi előljárásnak, illetőleg a polgármesternek és azt a hatóság felhívására szolgáltatassa is át. A hatóság köteles a Haditermény r. t. ot, illetőleg annak az illető területre megjelölt bizományosát az átvételre haladéktalanul felszólítani. A 400 holdasnál nagyobb termelő a hó nap minden második vasárnapján köteles a közvetlenül megelőző szombati napon volt állapot szerint az addig kicséplelt buza, rozs és kétszeres feleslegeket a Haditermény r. t.-nak közvetlenül megvételre felajánlani. A Haditermény r. t. bírság terhe alatt a felajánlott terménymennyiségeket átvenni köteles.

A Hadi Termény részvénytársaság gömőri kirendeltsége. Ismeretes tény, hogy a Hadi Termény részvénytársaság az ország különféle góczpontjain kirendeltségeket szervez, amely a körzetükbe tartozó vármegyét lisztel való ellátását eszközlik. Az alispán ugy a vármegye közönségéhez, mint a közig. bizottsághoz intézett jelentéseiben megemlékezett ezen tervbe vett expozíciókról s ezek működéséhez fűzte a jövőbeni ellátás za vartalanságára vonatkozó reménysegeit. Gömör vármegye az eddigi dispoziciók szerint, előbb egy szepesi, majd egy miskolczi pénztintézzel kapcsolatban létesített kirendeltség hatáskörébe utaltatott, de a főispán és alispán együttes állásfoglalása következtében a belügyminiszter elrendelte, hogy Gömör és Kishontvármegye részére a *Gömörmegyei Nép- és Iparbank* r. t. rimaszombati pénztintézet mellett Rimaszombat székhellyel egy külön kirendeltség álltassék fel. Ezen hir regisztrálása mellett azon remé-

nyünknek adunk kifejezést, hogy a kirendeltség működése a közegek szempontjából hasznos és eredményes lesz s megcáfolja a Hadi Termény r. t. működésével szemben támasztott s a közvéleményben erős és indokolt gyökereket vert rossz véleményét.

A gömői állattulajdonosok panasza az árpabeszerzés nehézségei miatt. A gazdáink s a sertéshizláló közönség körében, mind hangosabb panaszokat lehet hallani amiatt, hogy nem tudnak takarmányárpát szerezni, bár e célra a 9 koronával drágább sörárpát is meg vennék, de ez a kormányrendelet értelmében tilos. A helyzet nevezetesen az, hogy az esőhiány miatt Gömörben szép fehér és duzzadt az árpaszem, vagyis sörárpának minősíthető s így hiába van meg a vásárlási jog, az állattulajdonosok nem juthatnak árpához. Ez a helyzet azonban tarthatatlan, hisz az egész termést csak nem dolgozzák fel a sörgyárak, de esztelenség is volna, midőn az állattenyésztéshez igazán fokozott érdekek fűződnek. Legegyszerűbb volna, ha a mai viszonyok között megszüntetnék a különbséget, vagy pedig bocsásson a kormány a szűkölködő vidékek rendelkezésére kellő árpamennyiséget, mert ha sörárpa titulusa alatt elviszi a Hadi Termény a vármegye árpatermését, mivel hízalja ki közönségünk azt a díszaját, amelyet igen drága pénzen szerzett meg s a mellyel az egész téli és jövő évi zsirsükségletét véli kielégíteni. A tengeri termésünk nagyon gyenge, az árpa a fentemlített nehézségek miatt nagyon drága és ritka kincs lett, a burgonya sem termett annyit, amennyit reméltünk s így a legszomorubb napok várnak a hízalásra, ha a sörárpa privilégiumai hamarosan meg nem szűnnek.

Bérlő nélkül maradt földbirtokok adóelengedése. A pénzügyminiszter körrendeletet küldött a rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóságához, amelyben kijelenti, hogy az 1915. évi XIV. t. cz. 1. § b) pontjának határozmányai alá tartozó tényleges bitokosnak tekintendő és ehhez képest adóelengedésre igényvel bír az a földbirtokos is, aki haszonbérlőjének távozása, vagy a bérszerződés lejáratától folytán jut abba a helyzetbe, hogy birtokát saját maga kénytelen kezelni és annak megműveléséről gondoskodni, ezt azonban saját mulasztása nélkül a kedvezőtlen háborús viszonyok miatt nem teheti.

Vásári naptár szeptember hóra. *)

Szeptember	4 én	országos vásár	Feleden.
"	6 án	országos vásár	Bánrévén.
"	7 én	havi vásár	Putnokon.
"	13 án	havi vásár	Rimaszombatban.
"	15 én	országos vásár	Kőviben.
"	18 án	"	Pelsőczön.
"	20 án	"	Nyustyán.
"	21 én	"	Nagyróczén.
"	25 én	"	Rimaszécsen.
"	26 án	"	Rozsnyón.

*) Olvasóinknak véltünk szolgálatot tenni azzal, hogy ezentul minden hónapban leközzöljük a gömői vásároknak vonatkozó sorrendjét.

Nyilt-tér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Gömörvármegye szeszgyárosaihoz azzal a kérelemmel fordulok, hogy **folyó év szeptemberétől 1917. aug. 31-ig** eczetgyártásom részére havonta szükségelendő **negyven hektoliter szeszt** — a pénzügyminisztérium által megállapított maximálárban — **készpénzfizetés mellett** sziveskedjenek szállítani, amely esetben a szállítások arányában **huszezer koronát fizetek** jótékony célra a méltóságos Főispán urnál.

Miután szeszt a megállapított maximálárnál drágábban eladni szigorúan tilos, áldozatot nem hoznak a szeszgyáros urak, ha az eczetgyártásra kért szeszt szállítják és ezzel előmozdítják azt, hogy a közlelmezéshez szükséges eczetgyártásom nem leszek kénytelen beszüntetni szesz hiányában és közreműködnek azon, hogy a felajánlott huszezer koronát jótékony célra lefizessem.

Rimaszombat, 1916. szeptember 1.

Braun Sándor, eczetgyáros.

Hirdetés.

Szép **Montányi-rozsom** van, vetőmagnak alkalmas, hajlandó volnék **árpaért cserébe adni** maximált áron számítva mindkettőt. — Harkács, 1916. augusztus 28.

Spanyol József.

Bérbeadó birtok.

Gömörpanyit határában igen jó helyen fekvő **70 holdas birtok**, melyből **42 hold szántó**, a többi rét és **erdő**, hozzá való **lakással**, lehetőleg még az őszi vetési idő előtt **hat** egymásután következő **évre haszonbérbe kiadó**. — Bérelni szándékozók felvilágosításért forduljanak **Ónody Dezsőnéhez Gömörpanyit.** 1—*

Árverés

lesz **1916. szeptember 12-én** és esetleg következő napjain **délelőtt 8 órától 12 óráig Miskolczon** a Nagy Avas 371. sz. alatt lévő pinczében, amikor is a Klenóczi Külcsönös Segélyező Szövetkezet csődtömegébe tartozó 31550 félliteres üveg **Dr. Szabó Gyulafele** kitudó

régi asszú bor

és **950 üveg szomorodni bor** kerül a csődleltár tételei szerint ötvenes csoportokban eladásra.

Az árverési feltételek a „Budapesti Közlöny”-ben vannak közzé téve, de alólírott tömeggondnoknál (**Rimaszombat, Andrássy-ut 5. sz.**) is megtekinthetők.

Rimaszombat, 1916. augusztus 29.

Dr. Törköly József, tömeggondnok.

Rimaszombati gépgyár és öntőde

ELFOGAD mindennemű gazdasági és egyéb **gépek javítását**. Előnyös árban **szállít** készleten levő **benzin- és nyersolajmotorokat**, **6-6 cséplőket, kazalozókat és szőlőpréseket**, ugyancsak egy használt — teljesen kijavított — **6 HP. Máv. gőzcséplőkészletet**. — **ELVÁLLAL** jól berendezett és gépekkel felszerelt asztalos műhelyében mindennemű **asztalos munkát**. Költségvetéssel készséggel szolgál:

Rimaszombati Keresk. és Közgazdasági Bank Gépgyára.

Gubics eladás.

Alólírott erdőhivatal ez idei gubics-termése, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen **Felső-Balagon f. évi szeptember hó 5-én d. e. 10 órakor** fog eladatni. A zárt ajánlatokhoz a megajánlott ár **10%-a készpénzben** csatolandó.

A gubics becsáron alól eladatni nem fog.

Eladásra kerül: a balogi alsó- és felső Veres, Pta Peszete, Tamási, Szútor, Gernyő, Dolna, Felsőbalog, Meleghegy és Hájoldal erdők gubics-termése.

Coburg hercegi erdőhivatal.

(Meleghegy, u p. Felső-Balog, via Rimaszombat.)

Utánnomás nem díjazatik.

Kiadó lakás

Deák Ferencz-utcában 3 szoba, előszoba, konyha és fürdőszobából álló erkélyes, modern lakás mellékhelyiségekkel **f. évi november hó 1-étől kiadó.**

Bővebb felvilágosítás nyerhető:

Valaszky Rezső ékszerész üzletében

Három szobás

minden komforttal felszerelt emeleti

LAKÁS

az Erzsébet-téren november hó elsejétől

igen olcsó áron

KIADÓ

Értekezni lehet:

e lap kiadóhivatalában.

Egy diszes vaskályha

és egy

barna cserépkályha

mindkettő keveset használt — majdnem új — **eladó. Kinél?** megtudható a kiadóhivatalban